

Imenice – Rzeczowniki

IMENICE – RZECZOWNIKI

Imenice su riječi koje imenuju bića, stvari, pojave i pojmove.

Gramatičke kategorije poljskih imenica su:

- **rod** (rodzaj) – muški (rodzaj męski), ženski (rodzaj żeński), srednji (rodzaj nijaki), muškoosobni (męskoosobowy) i *tzv. nemuškoosobni*¹ (niemęskoosobowy)
- **broj** (liczba) – jednina (liczba pojedyncza), množina (liczba mnoga)
- **padež** (przypadek) – nominativ (mianownik), genitiv (dopełniacz), dativ (celownik), akuzativ (biernik), instrumental (narzędnik), lokativ (miejscownik), vokativ (wołacz)².

Posebno se izdvajaju imenice koje imaju samo oblik u jednini (singularia tantum) i imenice koje imaju samo množinski oblik (pluralia tantum).

U jednini imenice imaju tri roda – muški (rodzaj męski), ženski (rodzaj żeński) i srednji (rodzaj nijaki). Množinom dominira kategorija muške osobe pa se imenice dijele u dvije skupine. Prvoj skupini pripadaju imenici koje znače mušku osobu. Takav oblik imenice, prema poljskoj tradiciji, naziva se muškoosobni oblik (forma męskoosobowa). Drugu skupinu čine sve ostale imenice muškoga roda i imenice ženskoga i srednjega roda (forma niemęskoosobowa).

U nekih se imenica semantički (prirodni) rod ne podudara s gramatičkim, npr. *artysta, mężczyzna, poeta, sędzia, kolega* itd. jer su morfološki ženskoga roda, ali semantički muškoga roda.

U određivanju nastavka bitna je i kategorija živosti i neživosti koja se ogleda u istim oblicima nominativa i akuzativa te genitiva i akuzativa jednine za imenice muškoga i srednjega roda.

Posebitost poljskoga jezika svakako su brojne i česte alternacije svih promjenjivih vrsta riječi. Alternacije mogu biti samoglasničke i suglasničke, ali nisu rijetki ni primjeri s kombinacijom alternacija. Navedene su najčešće alternacije u imenica.

¹ U hrvatskoj slavističkoj, a posebno polonističkoj tradiciji prisutan je naziv *nemuškoosobni oblik* koji je doslovan prijevod poljskoga termina. U udžbeniku se stoga rabi i taj naziv, ali pisan u kurzivu i uz naznaku *tzv. nemuškoosobni oblik* ili se pak opisuje koji je oblik posrijedi.

² Redoslijed padeža slijedi poljsku tradiciju.

Samoglasničke alternacije – Wymiany samogłoskowe

– kvantitativne – ilościowe

e : ø dzień – dni

ø : e matka – matak, sosna – sosen, światło – światel

– kwalitativne – jakościowe

a : e las – lesie

o : ó koza – kóz, woda – wód, zboże – zbóz

ó : o sól – soli, stół – stoły, twaróg – twarogi

ą : ę dąb – dębu, gołąb – gołębi, ksiądz – księdza

ę : ą męka – mąk, ręka – rąk, święto – świat

ę : o imię – imiona, ramię – ramiona

Suglasničke alternacije – Wymiany spółgłoskowe

– tvrdi suglasnik → meki suglasnik

p : p' karp – karpiu, słupek – słupie

b : b' Kaszub – Kaszubie, ryba – rybie

m : m' kilogram – kilogramie, pismo – piśmie, Radom – Radomiu

w : w' lew – lwie, żółw – żółwiu

f : f' filozof – filozofie, lufa – lufie

t : ć brat – bracie, Chorwat – Chorwaci, samolot – samolocie

d : dź broda – brodzie, kolęda – kolędzie

n : ń Londyn – Londynie, pan – panie, żona – żonie

z : ź Francuz – Francuzi, impreza – imprezie, obraz – obrazie

s : ś klasa – klasie, krzesło – krześle, los – losie, prezes – prezesi

g : g' droga – drogi, tango – tangiem

k : k' drzewko – drzewkiem, krok – krokiem

ch : ś mnich – mnisi, Włoch – Włosi

zd : źdź gniazdo – gnieździe, jazda – jeździe, zjazd – zjeździe

st : śc list – liście, most – moście

sl : śl dorosły – dorośli

– tvrdi suglasnik → otvrdnuti suglasnik

g : dz filolog – filolodzy, noga – nodze

g : ż Bóg – Boże
k : c matka – matce, Polak – Polacy, kierownik – kierownicy
k : cz człowiek – człowiecze
ch : sz Włochy – (we) Włoszech
r : rz biodro – biodrze, cera – cerze
ł : l koło – kole, siła – sile

Samoglasničko-suglasničke alternacije – Wymiany samogłoskowe i spółgłoskowe

a : e, d : dź sąsiad – sąsiedzie
a : e, zd : źdź gwiazda – gwieździe
ą : ę, b : b' gołąb – gołębiowi, jastrząb – jastrzębiowi
ą : ę, dz : ź ksiądz – księża
e : ø, k : k' podarunek – podarunkiem
e : o, l : ł ziele – zioła
e : ø, rz : r dworzec – dworcu, karzeł – karłowi, orzeł – orła
o : e, ł : l kościół – kościele
ó : o, d : dź naród – narodzie
ó : o, źdź : dź gwóźdź – gwoździe
ó : o, g : g' róg – rogiem
ó : o, g : ż Bóg – Boże
ó : o, ł : l stół – stole

* * *

tvrdi suglasnici – spółgłoski twarde

s, z, t, d, p, b, f, w, m, n, r, ł, k, g, ch

meki suglasnici – spółgłoski miękkie

ć, ś, ź, dź, ń

otvrdnuti ili funkcionalno (povijesno) meki suglasnici – spółgłoski stwardniale lub funkcjonalnie (historycznie) miękkie

c, dz, sz, ż, rz, cz, dź, l, j

Imenice muškoga roda – Rzeczowniki rodzaju męskiego

Skлонidba imenica muškoga roda –
Odmiana rzeczowników rodzaju męskiego

Padežni nastavci imenica muškoga roda

	Jednina	Množina
N	-ø, -o, -a	-owie, -y, -i, -e, -a
G	-a, -u	-ów, -y, -i, -ø
D	-owi, -u	-om
A	-a, -ø	-ów, -y, -i, -e
I	-em	-mi, -ami
L	-e, -u	-ach
V	-e, -u, -o	-owie, -y, -i, -e

JEDNINA – LICZBA POJEDYNCZA

Nominativ – Mianownik

-ø, -o, -a

Imenice muškoga roda u nominativu jednine uglavnom imaju **nulti nastavak (ø)**:

**człowiek, lekarz, listonosz, nauczyciel, pan, profesor;
kot, pies; dąb, kwiat; krok, lód, nóż, piec, pokój, samochód,
samolot, stół, wiek, wóz**

Nastavak **-o** imaju:

- hipokoristična vlastita imena:
Jasio, Kazio, Krzysio, Rysio, Stasio, Zbysio
- hipokoristične imenice koje znače srodnike:
dziadzio, tato, wujcio
- neka poljska prezimena:
Feleszko, Fredro, Jagiello, Kościuszko, Matejko, Moniuszko

Nastavak -a imaju:

- imenice koje uglavnom znače zanimanje:
aforysta, artysta, biblista, cieśla, dawca, dentysta, dowódca, erudyta, hrabia, jezuita, kaznodzieja, kierowca, kolega, logopeda, mężczyzna, ortopeda, pediatra, pianista, poeta, psychiatra, sędzia, sprzedawca, twórca, wojewoda, znawca
- neka muška imena i neka poljska prezimena:
Budda, Juda, Syrokomla; Wałęsa

Sklonidba imenica s nastavkom *-a, -o, -e* razlikuje se od sklonidbe imenica s nultim nastavkom u nominativu jednine (v. *Mješovita sklonidba i Pridjevsko-imenička sklonidba*).

Genitiv – Dopełniacz

-a, -u

Nastavak -a imaju:

- imenice koje znače što živo:
 - osobe:
brat – brata, chłopiec – chłopca, Chorwat – Chorwata, dominikanin – dominikanina, dyrektor – dyrektora, gość – gościa, ksiądz – księdza, lekarz – lekarza, nauczyciel – nauczyciela, Polak – Polaka, profesor – profesora, przyjaciel – przyjaciela, pułkownik – pułkownika, sąsiad – sąsiada
 - životinje:
gepard – geparda, koń – konia, kot – kota, orzeł – orła, pies – psa, rekin – rekina, słowik – słowika, ślimak – ślimaka
 - **wół – wołu, bawół – bawołu, piźmowół – piźmowołu**
- neke imenice koje znače što neživo:
 - dijelovi tijela:
brzuch – brzucha, język – języka, łokieć – łokcia, nos – nosa, palec – palca, ząb – zęba, żołądek – żołądka
 - **bok – boku, kark – karku, mózg – mózgu**

– alat, pribor, posude, uređaji (osim imenica koje završavaju na *-graf, -fon, -skop*):

młotek – młotka; kluczek – klucza, nóż – noża, ołówek – ołówka; dzban – dzbana, garnek – garnka, kubek – kubka, słoik – słoika, talerz – talerza, widelec – widelca; piec – pieca, hamulec – hamulca, wodomierz – wodomierza, zegarek – zegarka

• **długopis – długopisu, korkociąg – korkociągu, śrubokręt – śrubokrętu**

– voće, povrće, gljive i jela:

ananas – ananasa, arbuz – arbuza, melon – melona; bakłażan – bakłażana, kalafior – kalafiora, pomidor – pomidora, ziemniak – ziemniaka; borowik – borowika, grzyb – grzyba, maślak – maślaka; sernik – sernika, sznycel – sznycła

• **agrest – agrestu, czosnek – czosnku, groszek – groszku**

– imena mjeseci:

kwiecień – kwietnia, lipiec – lipca, maj – maja, styczeń – stycznia, wrzesień – września

• **luty – lutego**

– mjerne i vremenske jedinice te valute:

hektar – hektara, kilogram – kilograma, kwintal – kwintala, litr – litra, metr – metra, tuzin – tuzina, tysiãc – tysiãca; miesiãc – miesiãca, tydzieñ – tygodnia; dolar – dolara, frank – franka, funt – funta, rubel – rubla

• **rok – roku, wiek – wieku**

– marke automobila i marke cigareta:

fiat – fiata, ford – forda, mercedes – mercedesa, nissan – nissana, opel – opla, polonez – poloneza; camel – camela, carmen – carmena, salem – salema

– igre, sportovi, plesovi:

brydż – brydża, palant – palanta, wist – wista; golf – golfa, ping-pong – ping-ponga, tenis – tenisa; krakowiak – krakowiaka, mazurek – mazurka, polonez – poloneza, walc – walca

– imena poljskih gradova i imena stranih gradova kojih osnova završava na sufiksoide *-pol*, *-burg* i *-bruck*:

Gdańsk – Gdańska, Poznań – Poznania, Sosnowiec – Sosnowca, Szczecin – Szczecina, Toruń – Torunia, Wrocław – Wrocławia; Konstantynopol – Konstantynopola, Sozopol – Sozopola; Hamburg – Hamburga, Strasburg – Strasburga; Innsbruck – Innsbrucka

• **Białystok – Białegostoku**

Nastavak -u ima većina imenica koje znače što neživo:

– materijalne imenice:

cement – cementu, cukier – cukru, lód – lodu, miód – miodu, sok – soku

• **chleb – chleba, ser – sera, węgiel – węgla**

– apstraktne imenice:

gniew – gniewu, hałas – hałasu, humor – humoru, pomysł – pomysłu, rozum – rozumu, sen – snu, wstyd – wstydu, żal – żalu

– zbirne imenice:

batalion – batalionu, las – lasu, lud – ludu, naród – narodu, oddział – oddziału, pułk – pułku, sejm – sejmu, tłum – tłumu

– posuđenice, imenice stranoga podrijetla:

akcent – akcentu, alarm – alarmu, aparat – aparatu, dramat – dramatu, frazeologizm – frazeologizmu, grafoskop – grafoskopu, kawior – kawioru, klasycyzm – klasycyzmu, klub – klubu, komiks – komiksu, koniak – koniaku, likier – likieru, lokal – lokalu, neologizm – neologizmu, numer – numeru, teatr – teatru, tekst – tekstu, telefon – telefonu, telegraf – telegrafu, termometr – termometru, tramwaj – tramwaju, weekend – weekendu

• **helikopter – helikoptera, komputer – komputera, mikser – miksera**

– neke države i pokrajine:

**Egipt – Egiptu, Iran – Iranu, Irak – Iraku, Nepal – Nepalu,
Pakistan – Pakistanu, Tybet – Tybetu**

• **Izrael – Izraela, Luksemburg – Luksemburga**

– većina imena stranih gradova:

**Budapeszt – Budapesztu, Frankfurt – Frankfurtu, Londyn –
Londynu, Madryt – Madrytu, Mediolan – Mediolanu, Rzym –
Rzymu, Split – Splitu, Starogard – Starogardu, Żmigród –
Żmigrodu**

• **Berlin – Berlina, Hamburg – Hamburga, Paryż – Paryża,
Wiedeń – Wiednia, Zagrzeb – Zagrzebia**

– hidronimi:

**Bug – Bugu, Dniepr – Dniepru, Dunaj – Dunaju, Ganges –
Gangesu**

• **Dunajec – Dunajca, Niemen – Niemna**

– imenice koje u nominativu jednine završavaju na *-unek* ili *-ek*
(uključujući i dane u tjednu):

**budynek – budynku, kierunek – kierunku, rysunek – rysunku;
domek – domku, rosołek – rosołku, soczek – soczku, statek –
statku, śnieżek – śnieżku; poniedziałek – poniedziałku, wtorek
– wtorku, czwartek – czwartku, piątek – piątku**

– neke kratice:

LOT-u, PAN-u, PKS-u, PWN-u

Dativ – Celownik

-owi, -u

Nastavak -owi imaju:

– imenice koje znače što živo:

**adwokat – adwokatowi, Amerykanin – Amerykaninowi, aniol
– aniołowi, chrześcijanin – chrześcijaninowi, cudzoziemiec –
cudzoziemcowi, człowiek – człowiekowi, gołąb – gołębiowi,**

gość – goście, koń – koniowi, król – królowi, lekarz – lekarzowi,
 mąż – mężowi, Niemiec – Niemcowi, profesor – profesorowi, rekin
 – rekinowi, starzec – starcowi, student – studentowi, syn – synowi,
 wąż – wężowi, wuj – wujowi, wujek – wujkowi

– većina imenica koje znače što neživo:

dom – domowi, dzień – dniowi, grudzień – grudniowi, kilogram
 – kilogramowi, komputer – komputerowi, liść – liściowi, ołówek
 – ołówkowi, parkiet – parkietowi, polonez – polonezowi, rok
 – rokowi, samochód – samochodowi, sklep – sklepowi, stół –
 stołowi, talerz – talerzowi, telewizor – telewizorowi, tydzień
 – tygodniowi, widelec – widelcowi, zeszyt – zeszytowi, żołądek –
 żołądkowi

Nastavak **-u** imaju:

– jednosložne i dvosložne imenice:

Bóg – Bogu, brat – bratu, chłop – chłopu, chłopiec – chłopcu,
 diabeł – diabłu, kot – kotu, ksiądz – księdzu, książę – księciu,
 lew – lwu, łeb – lbu, ojciec – ojcu, osioł – osłu, pan – panu, pies
 – psu, świat – światu

Akuzativ – Biernik

<p>-a, -ø =Gjd. /za żywo/ =Njd. /za neživo/</p>

Znači li imenica što żywo, oblik u akuzativu jednak je obliku u genitivu (*aktor – aktora, kuzyn – kuzyna, pies – psa*), a znači li što neživo, oblik u akuzativu uglavnom je jednak obliku u nominativu (*dom – dom, rower – rower*).

Nastavak **-a** imaju:

– sve imenice koje znače što żywo:

aktor – aktora, Amerykanin – Amerykanina, Chorwat –
 Chorwata, człowiek – człowieka, koń – konia, kot – kota,

ksiądz – księdza, lekarz – lekarza, listonosz – listonosza, ojciec – ojca, orzeł – orła, pan – pana, Polak – Polaka, profesor – profesora, przyjaciel – przyjaciela, student – studenta, wieprz – wieprza, wół – woła

• **mikrob – mikroba, wirus – wirusa**

– neke imenice koje znače što neživo:

– valute:

dolar – dolara, frank – franka, funt – funta, rubel – rubla, tolar – tolara

– marke automobila i cigareta:

fiat – fiata, ford – forda, opel – opła; camel – camela, mars – marsa

– igre, sportovi i plesovi:

palant – palanta, poker – pokera; golf – golfa, hokej – hokeja, tenis – tenisa, wist – wista; krakowiak – krakowiaka, mazur – mazura, oberek – oberka, polonez – poloneza

– šahovske figure:

hetman – hetmana, skoczek – skoczka

Imenice koje znače hranu i sportove (baklažan, nalešnik, pomidor, golf) imaju dva oblika u akuzativu jednine od kojih je prvi (jednak nominativu) u skladu s normom, a drugi (jednak genitivu) uporabni: *baklažan / baklažana, chleb / chleba, golf / golfa, nalešnik / nalešnika, pomidor / pomidora*.

Nulti nastavak (∅) imaju sve ostale imenice koje znače što neživo:

e-mail – e-mail, faks – faks, film – film, grzech – grzech, klucz – klucz, kraj – kraj, krok – krok, kwiecień – kwiecień, list – list, portfel – portfel, program – program, rok – rok, samochód – samochód, ser – ser, sms – sms, styczeń – styczeń, tydzień – tydzień, wiersz – wiersz

• *grać w tenisa, kupić fiata, kupić tulipana, zapalić papierosa*

Instrumental – Narzędnik

-em

Imenice muškoga roda u instrumentalu jednine imaju **nastavak -em**:
autobus – autobusem, brat – bratem, chłopiec – chłopcem, Czech – Czechem, koń – koniem, koniec – końcem, kowal – kowalem, ksiądz – księdzem, list – listem, mąż – mężem, ojciec – ojcem, pies – psem, profesor – profesorem, przyjaciel – przyjacielem, stół – stołem, tramwaj – tramwajem, żołnierz – żołnierzem

Imenice kojih osnova završava na *-k* i *-g* također imaju nastavak *-em*, ali se osnova prethodno omeškava:

ołówek – ołówkiem, podarunek – podarunkiem, Polak – Polakiem, rok – rokiem, stolik – stolikiem; Bóg – Bogiem, próg – progiem

Lokativ – Miejscownik

-e, -u

Nastavak -e imaju:

– imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na tvrdi suglasnik (osim nekih imenica na *-b*, *-p*, *-m*, *-n*, *-w* i imenica na *-k*, *-g*, *-ch*):

Afrykanin – (o) Afrykaninie, autobus – (o) autobusie, doktor – (o) doktorze, dąb – (o) dębie, film – (o) filmie, filozof – (o) filozofie, generał – (o) generale, kanał – (o) kanale, kot – (o) kocie, kościół – (o) kościole, Kraków – (o) Krakowie, kwiat – (o) kwiecie, las – (o) lesie, lew – (o) lwie, Londyn – (o) Londynie, most – (o) moście, nos – (o) nosie, obiad – (o) obiedzie, orzeł – (o) orle, pies – (o) psie, profesor – (o) profesorze, rektor – (o) rektorze, rower – (o) rowerze, Rzym – (o) Rzymie, samolot – (o) samolocie, sąsiad – (o) sąsiedzie, sklep – (o) sklepie, słup – (o) słupie, stół – (o) stole, student – (o) studencie, Szczecin – (o) Szczecinie, świat – (o) świecie,

tron – (o) tronie, Waszyngton – (o) Waszyngtonie, wazon – (o) wazonie, wyjazd – (o) wyjeździe, wykład – (o) wykładzie, ząb – (o) zębzie

Nastavak -u imaju:

– imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na meki suglasnik:

gość – gościu, koń – koniu, liść – liściu, paż – paziu, Poznań – Poznaniu, słoń – słońiu

– imenice kojih osnova završava na otvrdnuti suglasnik:

ból – bólu, brydź – brydźu, cel – celu, chłopiec – chłopcu, deszcz – deszczu, dobośz – dobośzu, hotel – hotelu, koniec – końcu, kowal – kowalu, ksiądz – księdzu, lekarz – lekarzu, mąż – mężu, miecz – mieczu, nóż – nożu, ochroniarz – ochroniarzu, ojciec – ojcu, palec – palcu, parasol – parasolu, piec – piecu, pokój – pokoju, pudel – pudlu, szpital – szpitalu, wąż – wężu

– neke imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na tvrdi suglasnik *-b, -p, -m, -n, -w* i sve imenice na *-k, -g, -ch*:

gołąb – gołębiu, jastrząb – jastrzębiu, Zagrzeb – Zagrzebiu; karp – karpiu; dom – domu, Radom – Radomiu; pan – panu, syn – synu; ołów – ołowiu, paw – pawiu, Wrocław – Wrocławiu, żółw – żółwiu

człowiek – człowieku, Polak – Polaku, prorok – proroku, ptak – ptaku, rok – roku, zawodnik – zawodniku; Bóg – Bogu, pociąg – pociągu, próg – progu, róg – rogu, targ – targu; dach – dachu, strach – strachu

Vokativ – Wołacz

-e, -u

Imenice muškoga roda u vokativu jednine najčešće imaju jednak nastavak kao u lokativu.

Nastavak -e imaju:

– imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na tvrdi suglasnik (osim na *-k, -g, -ch*):

brat – bracie!, los – losie!, orzeł – orle!, pan – panie!, pies – psie!, profesor – profesorze!

• **dom – domu!, dziad – dziadu!, przyjaciel – przyjacielu!, syn – synu!**

– neke imenice koje u nominativu jednine imaju sufiks *-ec*:

chłopiec – chłopcze!, głupiec – głupcze!, kupiec – kupcze!, Niemiec – Niemcze!, ojciec – ojcie!

Nastavak -u imaju:

– imenice kojih osnova u nominativu jednine završava mekim ili otvrdnutim suglasnikom odnosno na *-k, -g, -ch, -p, -b*:

liść – liściu!, koń – koniu!; lekarz – lekarzu!, Mateusz – Mateuszu!, mąż – mężu!, żołnierz – żołnierzu!

Jurek – Jurku!, królik – króliku!, ptak – ptaku!; targ – targu!; Czech – Czechu!; karp – karpiu!; gołąb – gołębiu!

• **Bóg – Boże!**

MNOŽINA – LICZBA MNOGA

Nominativ – Mianownik

-owie, -y, -i, -e, -a

Nastavak -owie imaju isključivo imenice koje znače mušku osobu i to:

– imenice koje znače srodnike i svojtu:

**dziad – dziadowie, dziadek – dziadkowie, mąż – mężowie,
ojciec – ojcowie, syn – synowie, teść – teściowie, wnuk –
wnukowie (wnuki)³, wuj – wujowie, wujek – wujkowie**

• **siostrzeniec – siostrzeńcy**

– neka vlastita imena:

**Adam – Adamowie, Jan – Janowie, Roman – Romanowie,
Tadeusz – Tadeuszowie**

– obiteljska prezimena (osim prezimena na *-ski*):

Molas – Molasowie, Nowak – Nowakowie, Wałęsa – Wałęsowie

– neke nacionalnosti:

**Arab – Arabowie, Awar – Awarowie, Belg – Belgowie, Fin
– Finowie, Hun – Hunowie, Norweg – Norwegowie, Pers –
Persowie, Serb – Serbowie**

– imenice koje znače titule i funkcije:

**general – generalowie, król – królowie, paż – paziowie, poseł –
posłowie**

Nastavak -y imaju:

– imenice koje znače osobu i kojih osnova u nominativu jednine završava na *-k, -g i -r*:

**alkoholik – alkoholicy, chemik – chemicy, Chińczyk –
Chińczycy, Koreańczyk – Koreańczycy, Polak – Polacy;
dialektolog – dialektolodzy; aktor – aktorzy, lektor – lektorzy,
lokator – lokatorzy, Węgier – Węgrzy**

³ Oblik *wnukowie* odnosi se na unuke muškoga spola, a *wnuki* na unučad – unuke obaju spolova.

Neke imenice (uglavnom one kojih osnova u nominativu jednine završava na suglasnik -g i sa sufiksom -or, -er, -un te sufiksoidom -log) mogu imati dva nastavka u nominativu množine: -y/-i ili -owie:

archeolog – archeolodzy / archeologowie, biolog – biolodzy / biologowie, bohater – bohaterzy / bohaterowie, dyrektor – dyrektorzy / dyrektorowie, filolog – filolodzy / filologowie, geolog – geolodzy / geologowie, inżynier – inżynierzy / inżynierowie, minister – ministrzy / ministrowie, opiekun – opiekuni / opiekunowie, pedagog – pedagogzy / pedagogowie, profesor – profesorzy / profesorowie, senator – senatorzy / senatorowie

Uglavnom se preporučuje uporaba oblika s nastavkom -owie.

– imenice koje u nominativu jednine imaju sufiks -ec:

chłopiec – chłopcy, cudzoziemiec – cudzoziemcy, głupiec – głupcy, jeniec – jeńcy, kupiec – kupcy, młodzieniec – młodzieńcy, Niemiec – Niemcy, posłaniec – posłańcy, powstaniec – powstańcy, sportowiec – sportowcy

– imenice koje ne znače osobu i kojih osnova u nominativu jednine završava na tvrdi suglasnik (osim na -k i -g):

dąb – dęby, dach – dachy, dom – domy, lew – lwy, notes – notesy, pies – psy, sklep – sklepy, telewizor – telewizory, wykaz – wykazy

Nastavak -i imaju:

– imenice koje znače osobu i kojih osnova u nominativu jednine završava na tvrdi suglasnik (osim na -k, -g i -r):

absolwent – absolwenci, agronom – agronomi, asystent – asystenci, chłop – chłopci, Czech – Czesi, Francuz – Francuzi, mnich – mnisi, pacjent – pacjenci, pilot – piloci, prezes – prezesi, prezydent – prezydenci, sąsiad – sąsiedzi, student – studenci, Włoch – Włosi

– imenice koje ne znače osobu i kojih osnova u nominativu jednine završava na -k i -g:

konik – koniki, kruk – kruki, ogórek – ogórki, wózek – wózki, zamek – zamki; mustang – mustangi, próg – progi, róg – rogi, targ – targi

Imenice sa sufiksom -ek u nominativu jednine, gube e: *korek – korki, kwiatek – kwiatki*.

- imenica *dzień*
- **dzień – dni** /uz oblik dnie/

Nastavak -e imaju:

- imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na meki odnosno otvrdnuti suglasnik:

cień – cienie, gość – goście, gwóźdź – gwoździe, klucz – klucze, koń – konie, liść – liście;

bagaż – bagaże, ból – bóle, cel – cele, deszcz – deszcze, dworzec – dworce, figiel – figle, gracz – gracze, hamulec – hamulce, kartofel – kartofle, klucz – klucze, kopiec – kopce, korytarz – korytarze, kosz – kosze, kraj – kraje, listonosz – listonosze, lokaj – lokaje, lokal – lokale, nauczyciel – nauczyciele, pędzel – pędzle, pokój – pokoje, przyjaciel – przyjaciele, rywal – rywale, spawacz – spawacze, taniec – tańce, widelec – widelce, złodziej – złodzieje, żagiel – żagle, żołnierz – żołnierze

- imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na tvrdi suglasnik *-b, -p* i *-w* i znače što živo:

gołąb – gołębie, jastrząb – jastrzębie; karp – karpie; paw – pawie, żółw – żółwie

- imenice koje u nominativu jednine završavaju na *-anin* i *-an* i znače osobu:

Amerikanin – Amerykanie, chrześcijanin – chrześcijanie, dominikanin – dominikanie, franciszkanin – franciszkanie, Rosjanin – Rosjanie; Cygan – Cyganie, Hiszpan – Hiszpanie

- imenice stranoga podrijetla sa sufiksom *-ans*:

awans – awanse, kwadrans – kwadranse, rezonans – rezonanse, szympans – szympansy

• **romans – romanse/romansy**

Nastavak -a u nominativu množine imaju:

- imenice

cud – cuda; grunt – grunta, pakt – pakta

- imenice

brat – bracia, ksiądz – księża

Nastavak *-a* je sve rjeđi u nominativu množine imenica muškoga roda. Imenice stranoga podrijetla koje su donedavno imale nastavak *-a* u nominativu množine, danas sve češće imaju nastavak *-y*: *grunt – grunty, inspekt – inspekty, koszt – koszty, pakt – pakty*.

Genitiv – Dopełniacz

-ów, -y, -i, -ø

Nastavak *-ów* imaju:

– uglavnom imenice koje u nominativu množine imaju nastavak *-owie*:
król – królów, mąż – mężów, ojciec – ojców, pan – panów,
profesor – profesorów, uczeń – uczniów, wuj – wujów, zięć –
zięciów

– imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na tvrdi suglasnik:

aktor – aktorów, chłop – chłopów, dom – domów, grzech –
grzechów, kościół – kościołów, kot – kotów, kredyt – kredytów,
las – lasów, ogród – ogrodów, pies – psów, płot – płotów, sąsiad
– sąsiadów, stół – stołów

• **brat – braci**

– neke imenice sa sufiksom *-anin* u nominativu jednine:

Amerykanin – Amerykanów, dominikanin – dominikanów,
franciszkanin – franciszkanów, muzułmanin – muzułmanów,
republikanin – republikanów, salezjanin – salezjanów,
wegetarianin – wegetarianów

– neke imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na meki suglasnik:

rabuś – rabusiów, książ – kniaziów, teść – teściów, uczeń –
uczniów, więzień – więźniów

– neke imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na otvrdnuti suglasnik:

bobslej – bobslejów, burżuj – burżujów, deszcz – deszczów,
kraj – krajów, kurz – kurzów, marsz – marszów, mecz
– meczów, palec – palców, piec – pieców, przywilej –

przywilejów, rodzaj – rodzajów, tramwaj – tramwajów, tusz – tuszów, widelec – widelców, wieszcz – wieszczów, wuj – wujów, zwyczaj – zwyczajów

• lokaj – lokajów / lokai, napój – napojów / napoi, pokój – pokojów / pokoi, słoje – słoje / słoje

Nastavak -y imaju:

– neke imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na otvrdnuti suglasnik:

afisz – afiszy, arkusz – arkuszy, багаж – багаży, gospodarz – gospodarzy, gracz – graczy, grosz – groszy, jeź – jeży, kapelusz – kapeluszy, klucz – kluczy, ksiądz – księży, miesiąc – miesiące, pieniądz – pieniędzy, pisarz – pisarzy, powielacz – powielaczy, tysiąc – tysiące, zając – zające, żołnierz – żołnierzy

• wąż – węże / węży

Nastavak -i imaju:

– neke imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na meki suglasnik:

dzień – dni, gość – gości, gryzoń – gryzoni, grzebień – grzebieni, koń – koni, liść – liści, niedźwiedź – niedźwiedzi, stopień – stopni, śledź – śledzi

– neke imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na *-b, -p, -w i -l*:

gołąb – gołębi, jastrząb – jastrzębi; karp – karpi; paw – pawi; kowal – kowali, motyl – motyli, nauczyciel – nauczycieli, soból – soboli

Nulti nastavak (ø) ima:

– većina imenica sa sufiksom *-anin* u nominativu jednine:

arianin – arian, chrześcijanin – chrześcijanin, Indianin – Indian, lwowianin – lwowianin, mahometanin – mahometanin, mieszczanin – mieszczanin, poganin – poganin, Rosjanin – Rosjanin, ziemianin – ziemianin

Dativ – Celownik

-om

Sve imenice muškoga roda u dativu množine imaju **nastavak -om**:

brat – braciom, chłopiec – chłopcom, dach – dachom, gość – gościom, koń – koniom, kot – kotom, liść – liściom, pan – panom, ryś – rysiom, samochód – samochodom, sąsiad – sąsiadom, student – studentom, uczeń – uczniom, wieloryb – wielorybom, żołnierz – żołnierzom

Akuzativ – Biernik

-ów, -y, -i, -e
= Gmn. /+os./
= Nmn. /-os./

Imenice koje znače osobu u akuzativu množine imaju nastavak jednak nastavku u genitivu množine:

Amerykanin – Amerykanów, brat – braci, chrześcijanin – chrześcijan, dominikanin – dominikanów, franciszkanin – franciszkanów, gospodarz – gospodarzy, lekarz – lekarzy, król – królów, mąż – mężów, muzułmanin – muzułmanów, nauczyciel – nauczycieli, ojciec – ojców, pan – panów, profesor – profesorów, republikanin – republikanów, salezjanin – salezjanów, student – studentów, uczeń – uczniów, wegetarianin – wegetarianów, wuj – wujów, zięć – zięciów

Sve ostale imenice imaju jednak oblik kao u nominativu množine:

awans – awanse, dach – dachy, karp – karpie, klucz – klucze, koń – konie, kosz – kosze, kot – koty, kwadrans – kwadranse, pies – psy, pokój – pokoje, ptak – ptaki, romans – romanse, róg – rogi, ssak – ssaki, stół – stoły, telewizor – telewizory, trawnik – trawniki, wąż – węże, widelec – widelce, wózek – wózki, wykaz – wykazy, zeszyt – zeszyty

Instrumental – Narzędnik

-mi, -ami

Nastavak **-mi** imaju:

- neke imenice kojih osnova završava tvrdim suglasnikom:
brat – braćmi, człowiek – ludźmi

- neke imenice kojih osnova završava mekim suglasnikom:
gość – gośćmi, koń – końmi, liść – liśćmi

- neke imenice kojih osnova završava otvrdnutim suglasnikom:
pieniądze – pieniądzmi, przyjaciel – przyjaciółmi

Nastavak **-ami** imaju sve ostale imenice:

**chłopiec – chłopcami, kot – kotami, lekarz – lekarzami,
notariusz – notariuszami, ołówek – ołówkami, pan – panami,
profesor – profesorami, senator – senatorami, stół – stołami,
student – studentami, zeszyt – zeszytami**

Lokativ – Miejscownik

-ach
*-ech

U lokativu množine imenice imaju nastavak **-ach**:

**chłopiec – (o) chłopcach, dom – (o) domach, gołąb – (o)
gołębiach, koń – (o) koniach, kot – (o) kotach, kraj – (o)
krajach, obiad – (o) obiadach, ojciec – (o) ojcach, pokój – (o)
pokojach, pies – (o) psach, profesor – (o) profesorach, słoń –
(o) słoniach, stół – (o) stołach, żołnierz – (o) żołnierzach**

• **Czech – (o) Czechach, Niemec – (o) Niemcach, Węgier – (o)
Węgrach, Włoch – (o) Włochach**

Nastavak *-ech* imaju tri imenice:

Niemcy – (w) Niemczech, Węgry – (na) Węgrzech, Włochy – (we) Włoszech

Vokativ – Wołacz

<p>-owie, -y, -i, -e, -a =Nmn.</p>

Imenice muškoga roda u vokativu množine imaju nastavak jednak nastavku u nominativu množine:

brat – bracia!, chłopiec – chłopcy!, cień – cienie!, ksiądz – księża!, los – losy!, pan – panowie!, przyjaciel – przyjaciele!, syn – synowie!

Paradigme imenica muškoga roda – Paradygmaty rzeczowników rodzaju męskiego

Jednina					
N	miesiąc	pieniądz	sklep	wózek	
G	miesiąca	pieniądza	sklepu	wózka	
D	miesiącowi	pieniądzowi	sklepowi	wózkowi	
A	miesiąc	pieniądz	sklep	wózek	
I	miesiącem	pieniędzem	sklepem	wózkiem	
L	(o) miesiącu	(o) pieniądzu	(o) sklepie	(o) wózku	
V	miesiącu!	pieniądzu!	sklepie!	wózku!	

Mnożina					
N	miesiące	pieniądze	sklepy	wózki	
G	miesiący	pieniędzy	sklepów	wózków	
D	miesiącom	pieniądzom	sklepom	wózkom	
A	miesiące	pieniądze	sklepy	wózki	
I	miesiącami	pieniędzmi	sklepami	wózkami	
L	(o) miesiącach	(o) pieniądzach	(o) sklepach	(o) wózkach	
V	miesiące!	pieniądze!	sklepy!	wózki!	

Jednina						
N	gołąb	miś	koziół	sąsiad	pies	dąb
G	gołębia	misia	kozła	sąsiada	psa	dębu
D	gołębiowi	misiowi	kozłowi	sąsiadowi	psu	dębowi
A	gołębia	misia	kozła	sąsiada	psa	dąb
I	gołębiem	misiem	kozłem	sąsiadem	psem	dębem
L	(o) gołębiu	(o) misiu	(o) kozle	(o) sąsiedzie	(o) psie	(o) dębie
V	gołębiu!	misiu!	kozle!	sąsiedzie!	psie!	dębie!

Mnożina						
N	gołębie	misie	kozły	sąsiedzi	psy	dęby
G	gołębi	misiów	kozłów	sąsiadów	psów	dębów
D	gołębiom	misiom	kozłom	sąsiadom	psom	dębom
A	gołębie	misie	kozły	sąsiadów	psy	dęby
I	gołębiami	misiami	kozłami	sąsiadami	psami	dębami
L	(o) gołębiach	(o) misiach	(o) kozłach	(o) sąsiadach	(o) psach	(o) dębach
V	gołębie!	misie!	kozły!	sąsiedzi!	psy!	dęby!

Jednina						
N	mędrzec	świadek	gość	mąż	więzień	jeździec
G	mędrca	świadka	gościa	męża	więźnia	jeźdźca
D	mędrconi	świadkowi	gościowi	mężowi	więźniowi	jeźdźcowi
A	mędrca	świadka	gościa	męża	więźnia	jeźdźca
I	mędrce	świadkiem	gościem	mężem	więźniem	jeźdźcem
L	(o) mędrco	(o) świadku	(o) gościu	(o) mężu	(o) więźniu	(o) jeźdźcu
V	mędrce!	świadku!	gościu!	mężu!	więźniu!	jeźdźcu!

Mnożina						
N	mędrcy	świadkowie	goście	mężowie	więźniowie	jeźdźcy
G	mędrców	świadków	gości	mężów	więźniów	jeźdźców
D	mędrcom	świadkom	gościom	mężom	więźniom	jeźdźcom
A	mędrców	świadków	gości	mężów	więźniów	jeźdźców
I	mędrcami	świadkami	gośćmi	mężami	więźniami	jeźdźcami
L	(o) mędrce	(o) świadkach	(o) gościach	(o) mężach	(o) więźniach	(o) jeźdźcach
V	mędrce!	świadkowie!	goście!	mężowie!	więźniowie!	jeźdźcy!

Jednina				
N	słoń	jastrząb	wąż	łabędź
G	słonia	jastrzębia	węża	łabędzia
D	słoniowi	jastrzębiowi	wężowi	łabędziowi
A	słonia	jastrzębia	węża	łabędzia
I	słoniem	jastrzębiem	wężem	łabędziem
L	(o) słoni	(o) jastrzębiu	(o) wężu	(o) łabędzi
V	słoni!	jastrzębiu!	wężu!	łabędzi!

Mnożina				
N	słonie	jastrzębie	węże	łabędzie
G	słoni	jastrzębi	węży/wężów	łabędzi
D	słoniom	jastrzębiom	wężom	łabędziom
A	słonie	jastrzębie	węże	łabędzie
I	słoniami	jastrzębiami	wężami	łabędziami
L	(o) słoniach	(o) jastrzębiach	(o) wężach	(o) łabędziach
V	słonie!	jastrzębie!	węże!	łabędzie!

Jednina					
N	artykuł	błąd	kościół	ogień	popiół
G	artykułu	błądu	kościół	ognia	popiołu
D	artykułowi	błądowi	kościółowi	ogniowi	popiołowi
A	artykuł	błąd	kościół	ogień	popiół
I	artykułem	błądem	kościółem	ogniem	popiołem
L	(o) artykule	(o) błędzie	(o) kościele	(o) ogniu	(o) popiele
V	artykule!	błądzie!	kościel!	ogniu!	popiele!

Mnożina					
N	artykuły	błędy	kościóły	ognie	popioły
G	artykułów	błądów	kościółów	ogni	popiołów
D	artykułom	błądom	kościółom	ogniom	popiołom
A	artykuły	błędy	kościóły	ognie	popioły
I	artykułami	błądami	kościółami	ogniami	popiołami
L	(o) artykułach	(o) błędach	(o) kościołach	(o) ogniach	(o) popiołach
V	artykuły!	błędy!	kościóły!	ognie!	popioły!

Osnova imenica *ojciec*, *orzeł*, *kwiecień* u zavisnim padežima jednine i svim padežima množine razlikuje se od osnove u nominativu jednine.

Jednina			
N	ojciec	orzeł	kwiecień
G	ojca	orła	kwietnia
D	ojcu	orłowi	kwietniowi
A	ojca	orła	kwiecień
I	ojcem	orłem	kwietniem
L	(o) ojcu	(o) orle	(o) kwietniu
V	ojcze!	orle!	kwietniu!

Mnożina			
N	ojcowie	orły	kwietnie
G	ojców	orłów	kwietni
D	ojcom	orłom	kwietniom
A	ojców	orły	kwietnie
I	ojcami	orłami	kwietniami
L	(o) ojcach	(o) orłach	(o) kwietniach
V	ojcowie!	orły!	kwietnie!

Osnova imenica *brat, ksiądz, przyjaciel* u množini razlikuje se od njihove osnove u jednini:

Jednina			
N	brat	ksiądz	przyjaciel
G	brata	księdza	przyjaciela
D	bratu	księdzu	przyjacielowi
A	brata	księdza	przyjaciela
I	bratem	księdzem	przyjacielem
L	(o) bracie	(o) księdzu	(o) przyjacielu
V	bracie!	księżu!	przyjacielu!

Mnożina			
N	bracia	księża	przyjaciele
G	braci	księży	przyjaciół
D	braciom	księżom	przyjaciołom
A	braci	księży	przyjaciół
I	braćmi	księżmi	przyjaciółmi
L	(o) braciach	(o) księżach	(o) przyjaciółach
V	bracia!	księża!	przyjaciele!

Osnova imenica koje završavaju na *-anin* u množini se krati, a skraćenoj osnovi dodaju se množinski nastavci.

Jednina		
N	chrześcijanin	Afrykanin
G	chrześcijanina	Afrykanina
D	chrześcijaninowi	Afrykaninowi
A	chrześcijanina	Afrykanina
I	chrześcijaninem	Afrykaninem
L	(o) chrześcijaninie	(o) Afrykaninie
V	chrześcijaninie!	Afrykaninie!

Mnożina		
N	chrześcijanie	Afrykanie
G	chrześcijan	Afrykanów
D	chrześcijanom	Afrykanom
A	chrześcijan	Afrykanów
I	chrześcijanami	Afrykanami
L	(o) chrześcijanach	(o) Afrykanach
V	chrześcijanie!	Afrykanie!

Imenica *książę* sklanja se prema paradigmim imenica srednjega roda.

	Jednina	Mnożina
N	książę	książęta
G	księcia	książąt
D	księciu	książętom
A	księcia	książąt
I	księciem	książętami
L	(o) księciu	(o) książętach
V	książę!	książęta!

Supletivne osnove – Tematy supletywne

Osnova imenica *rok*, *człowiek* i *tydzień* u množini razlikuje se od osnove u jednini.

Jednina			
N	rok	człowiek	tydzień
G	roku	człowieka	tygodnia
D	rokowi	człowiekowi	tygodniowi
A	rok	człowieka	tydzień
I	rokiem	człowiekiem	tygodniem
L	(o) roku	(o) człowieku	(o) tygodniu
V	roku!	człowieku!	tygodniu!

Mnożina			
N	lata	ludzie	tygodnie
G	lat	ludzi	tygodni
D	latom	ludziom	tygodniom
A	lata	ludzi	tygodnie
I	latami	ludźmi	tygodniami
L	(o) latach	(o) ludziach	(o) tygodniach
V	lata!	ludzie!	tygodnie!

Mješovita sklonidba – Deklinacija mieszana

Mješovita sklonidba obuhvaća imenice muškoga roda koje:

– u nominativu jednine imaju nastavak *-a*:

artysta, dentysta, dozorca, dyplomata, kaleka, kaznodzieja, kierowca, kolega, mężczyzna, monarcha, obrońca, patriota, poeta, psychiatra, sprzedawca, wojewoda, wydawca

– u nominativu jednine imaju nastavak *-o*:

Feleszko, Fredro, Jagiełło, Kościuszko, Matejko, Zbyszko; tato (tata)

Te imenice u jednini imaju nastavke kao i imenice ženskoga roda, a u množini kao imenice muškoga roda.

Njd. = Gjd. = Ljd. = Vjd.
Gmn. = Amn.

Jednina			
N	Feleszko	Jagiełło	Wałęsa
G	Feleszki	Jagiełły	Wałęsy
D	Feleszce	Jagielle	Wałęsie
A	Feleszkę	Jagiełłę	Wałęsę
I	Feleszką	Jagiełłą	Wałęsą
L	(o) Feleszce	(o) Jagielle	(o) Wałęsie
V	Feleszko!	Jagiełło!	Wałęso!

Mnożina			
N	Feleszkowie	Jagiełłowie	Wałęsowie
G	Feleszków	Jagiełłów	Wałęsów
D	Feleszkom	Jagiełłom	Wałęsom
A	Feleszków	Jagiełłów	Wałęsów
I	Feleszkami	Jagiełłami	Wałęsami
L	(o) Feleszkach	(o) Jagiełłach	(o) Wałęsach
V	Feleszkowie!	Jagiełłowie!	Wałęsowie!

Jednina		
N	Fredro	tato
G	Fredry	taty
D	Fredrze	tacie
A	Fredrę	tatę
I	Fredrą	tatą
L	(o) Fredrze	(o) tacie
V	Fredro!	tato!

Mnożina		
N	Fredrowie	tatowie
G	Fredrów	tatów
D	Fredrom	tatom
A	Fredrów	tatów
I	Fredrami	tatami
L	(o) Fredrach	(o) tatach
V	Fredrowie!	tatowie!

Imenice *mężczyzna* i *śluga* u genitivu i akuzativu množine imaju multi nastavak (o) – *mężczyzn, slug*.

Jednina					
N	poeta	kolega	mężczyzna	starosta	zdrajca
G	poety	kolegi	mężczyzny	starosty	zdrajcy
D	poecie	koledze	mężczyźnie	starościę	zdrajcy
A	poetę	kolegę	mężczyznę	starostę	zdrajcę
I	poetą	kolegą	mężczyżną	starostą	zdrajcą
L	(o) poecie	(o) koledze	(o) mężczyźnie	(o) starościę	(o) zdrajcy
V	poeto!	kolego!	mężczyżno!	starosto!	zdrajco!

Mnożina					
N	poeci	koledzy	mężczyżni	starostowie	zdrajcy
G	poetów	kolegów	mężczyżn	starostów	zdrajców
D	poetom	kolegom	mężczyżnom	starostom	zdrajcom
A	poetów	kolegów	mężczyżn	starostów	zdrajców
I	poetami	kolegami	mężczyżnami	starostami	zdrajcami
L	(o) poetach	(o) kolegach	(o) mężczyżnach	(o) starostach	(o) zdrajcach
V	poeci!	koledzy!	mężczyżni!	starostowie!	zdrajcy!

Pridjevsko-imenička sklonidba – Odmiana przymiotnikowo-rzeczownikowa

Imenice *sędzia* i *hrabia* sklanjaju se u genitivu, dativu, akuzativu i lokativu jednine kao pridjevi muškoga roda, a u instrumentalu i vokativu jednine kao imenice ženskoga roda. U množini imaju nastavke imenica muškoga roda.

Jednina		
N	sędzia	hrabia
G	sędziego	hrabiego/hrabi
D	sędziem	hrabiemu/hrabi
A	sędziego	hrabiego/hrabię
I	sędzią	hrabią/hrabim
L	(o) sędzim	(o) hrabim/hrabi
V	sędzio!	hrabio!

Mnożina		
N	sędziowie	hrabiowie
G	sędziów	hrabiów
D	sędziom	hrabiom
A	sędziów	hrabiów
I	sędziami	hrabiami
L	(o) sędziach	(o) hrabiach
V	sędziowie!	hrabiowie!

	Jednina	Mnożina
N	Linde	Lindowie
G	Lindego	Lindów
D	Lindemu	Lindom
A	Lindego	Lindów
I	Lindem	Lindami
L	(o) Lindem	(o) Lindach
V	Linde!	Lindowie!

Imenica *Linde* u jednini ima nastavke kao i pridjevi muškoga roda osim u instrumentalu i lokativu (*Lindem*), a u množini kao imenice muškoga roda.

Pridjevska sklonidba imenica muškoga roda – Odmiana przymiotnikowa rzeczowników rodzaju męskiego

U poljskom se jeziku kao pridjevi sklanjaju:

– prezimena na *-cki, -ski, -dzki*:

Potocki, Sobieski, Warszawski, Żmigrodzki

– muška imena na *-i, -y*:

Antoni, Jerzy

– imenice:

bezdomy, biegły, budowniczy, chory, gajowy, krewny, leśniczy, myśliwy, niewidomy, obecny, radny, służący, uczoney, zmarły, znajomy

Jednina		
N	Potocki	Paleczny
G	Potockiego	Palecznego
D	Potockiemu	Palecznemu
A	Potockiego	Palecznego
I	Potockim	Palecznym
L	(o) Potockim	(o) Palecznym
V	Potocki!	Paleczny!

Mnożina		
N	Potoccy	Paleczni
G	Potockich	Palecznych
D	Potockim	Palecznym
A	Potockich	Palecznych
I	Potockimi	Palecznymi
L	(o) Potockich	(o) Palecznych
V	Potoccy!	Paleczni!

Jednina			
N	myśliwy	uczony	leśniczy
G	myśliwego	uczonego	leśniczego
D	myśliwemu	uczonemu	leśniczemu
A	myśliwego	uczonego	leśniczego
I	myśliwym	uczonym	leśniczym
L	(o) myśliwym	(o) uczonym	(o) leśniczym
V	myśliwy!	uczony!	leśniczy!

Mnożina			
N	myśliwi	uczni	leśniczowie
G	myśliwych	uczonych	leśniczych
D	myśliwym	uczonym	leśniczym
A	myśliwych	uczonych	leśniczych
I	myśliwymi	uczonymi	leśniczymi
L	(o) myśliwych	(o)uczonych	(o) leśniczych
V	myśliwi!	uczni!	leśniczowie!

Imenice *budowniczy* i *leśniczy* u nominativu i vokativu množine imaju nastavak *-owie* kao i imenice muškoga roda koje znače osobu.

Imenice ženskoga roda – Rzeczowniki rodzaju żeńskiego

Sklonidba imenica ženskoga roda –
Odmiana rzeczowników rodzaju żeńskiego

Padežni nastavci imenica ženskoga roda

	Jednina	Mnożina
N	-a, -i, -ø	-y, -i, -e
G	-y, -i	-ø, -y, -i
D	-e, -y, -i	-om
A	-e, -ø	-y, -i, -e
I	-ą	-mi, -ami
L	-e, -y, -i	-ach
V	-o, -y, -i, -u	-y, -i, -e

JEDNINA – LICZBA POJEDYNCZA

Nominativ – Mianownik

-a, -i, -ø

Imenice ženskoga roda u nominativu jednine imaju:

– nastavak *-a*:

głowa, matka, róża, siostra, szyja, torebka, ziemia

– nastavak *-i*:

bogini, pani, prorokini

gospodyni, mistrzyni, sprzedawczyni, zabójczyni, zastępczyni

– nulti nastavak (*-o*):

baśń, część, gałąź, garść, grzeczność, kąpiel, korzyść, krew,

miłość, muzykalność, mysz, myśl, noc, powieść, radość, rzecz,

spowiedź, teatralność, tożsamość, treść, uczciwość, zazdrość

Genitiv – Dopełniacz

-y, -i

Nastavak -y imaju:

– imenice kojih osnova završava na tvrdi suglasnik (osim na *-k, -g*) i u nominativu jednine imaju nastavak *-a*:

głowa – głowy, kanapa – kanapy, kawa – kawy, kielbasa –

kielbasy, krowa – krowy, łza – łzy, płyta – płyty, ryba – ryby,

szafa – szafy, szkoła – szkoły, torba – torby, woda – wody,

wystawa – wystawy, żona – żony

– neke imenice kojih osnova završava na otvrdnuti suglasnik (osim na *-l*), neovisno o nastavku u nominativu jednine:

burza – burzy, dusza – duszy, mysz – myszy, noc – nocy,

podróż – podróży, praca – pracy, róża – róży, rzecz – rzeczy,

twarz – twarzy, ulica – ulicy, wyprzedaż – wyprzedaży

Nastavak -i imaju:

– imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na meki suglasnik:

babcia – babci, bogini – bogini, boleść – boleści, dłoń – dłoni,

Gdynia – Gdyni, gospodyni – gospodyni, jaskinia – jaskini,

jesień – jesieni, Kasia – Kasi, kawiarnia – kawiarni, kicia –

kici, kość – kości, łódź – łodzi, pani – pani, powieść – powieści,

pralnia – pralni, radość – radości, świnia – świni, uczelnia –

uczelni, wieś – wsi, Władzia – Władzi, ziemia – ziemi

- imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na *-k, -g, -l*:
apteka – apteki, matka – matki, ręka – ręki, teczka – teczki;
droga – drogi, miazga – miazgi, noga – nogi, skarga – skargi;
fala – fali, kontrola – kontroli, niedziela – niedzieli, rola – roli,
sól – soli, swawola – swawoli

- imenice kojih osnova završava na *-w* i u nominativu jednine imaju nulti nastavak:
brew – brwi, chorągiew – chorągwi, krew – krwi

- imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na *-j* kojemu prethodi samoglasnik i pritom se *-j* gubi:
aleja – alei, epopeja – epopei, kolej – kolei, nadzieja – nadziei,
paranoja – paranoi, szyja – szyi, żmija – żmii

- imenice stranoga podrijetla koje u nominativu jednine završavaju na *-cja, -sja, -zja*:
demokracja – demokracji, funkcja – funkcji, lekcja – lekcji,
restauracja – restauracji; dysleksja – dysleksji, koncesja
– koncesji, misja – misji; eutanazja – eutanazji, fantazja –
fantazji, poezja – poezji

- imenice stranoga podrijetla koje u nominativu jednine završavaju na *-ia*:
armia – armii, biografia – biografii, chemia – chemii,
demagogia – demagogii, disgrafia – disgrafii, filozofia –
filozofii, harmonia – harmonii, historia – historii, ironia –
ironii, komunია – komunii, lilia – lili, mania – manii, opinia
– opinii, socjologia – socjologii

- imenice stranoga podrijetla koje u nominativu jednine završavaju na *-ea* i *-ua*:
gwinea – gwinei, idea – idei, orchidea – orchidei; statua – statui

Dativ – Celownik

-e, -y, -i

Nastavak *-e* imaju:

– imenice s nastavkom *-a* u nominativu jednine kojih osnova završava na tvrdi suglasnik:

bajka – bajce, bomba – bombie, cegla – cegle, cera – cerze, czekolada – czekoladzie, dziewczyna – dziewczynie, gwiazda – gwieździe, impreza – imprezie, kara – karze, klasa – klasie, kobieta – kobiecie, kolęda – kolędzie, koza – kozie, książka – książce, matka – matce, mucha – musze, noga – nodze, orkiestra – orkiestrze, osoba – osobie, para – parze, płyta – płycie, potęga – potędze, ręka – ręce, ryba – rybie, rzeka – rzece, scena – scenie, siła – sile, skała – skale, szosa – szosie, ściana – ścianie, woda – wodzie, żaba – żabie, żona – żonie

Nastavak *-y* imaju:

– imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na otvrdnuti suglasnik (osim na *-l* i *-j*):

mysz – myszy, noc – nocy, plaża – plaży, podróż – podróży, praca – pracy, rzecz – rzeczy, tęcza – tęczy, twarz – twarzy, władza – władzy

Nastavak *-i* imaju:

– imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na meki suglasnik:

bogini – bogini, ciocia – cioci, część – części, dłoń – dłoni, Gdynia – Gdyni, głębia – głębi, gospodyni – gospodyni, jaskinia – jaskini, kawiarnia – kawiarni, kość – kości, mistrzyni – mistrzyni, pani – pani, powieść – powieści, pralnia – pralni, sprzedawczyni – sprzedawczynie, uczelnia – uczelni, wieś – wsi, ziemia – ziemi, złość – złości

– imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na suglasnik *-l*:

fala – fali, kąpiel – kąpieli, kontrola – kontroli, niedziela – niedzieli, rola – roli

– imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na *-w* i imaju nulti nastavak:

brew – brwi, chorągiew – chorągwi, krew – krwi

– imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na *-j* kojemu prethodi samoglasnik i pritom se *-j* gubi:

epopeja – epopei, kolej – kolei, nadzieja – nadziei, paranoja – paranoi, szyja – szyi, żmija – żmii

– imenice stranoga podrijetla koje u nominativu jednine završavaju na *-cja, -sja, -zja*:

demokracja – demokracji, funkcja – funkcji, kolacja – kolacji, lekcja – lekcji, restauracja – restauracji; dysleksja – dysleksji, misja – misji; eutanazja – eutanazji, poezja – poezji

– imenice stranoga podrijetla koje u nominativu jednine završavaju na *-ia*:

biografia – biografii, chemia – chemii, demagogia – demagogii, filozofia – filozofii, harmonia – harmonii, historia – historii, Holandia – Holandii, komunija – komunii, lilia – lili, socjologia – socjologii

– imenice stranoga podrijetla koje u nominativu jednine završavaju na *-ea* i *-ua*:

idea – idei, Korea – Korei; statua – statui

Akuzativ – Biernik

-ę, -ø

Nastavak *-ę* imaju:

– imenice koje u nominativu jednine imaju nastavak *-a* ili *-i*:

idea – ideę, impreza – imprezę, kolacja – kolację, Korea – Koreę, miara – miarę, nadzieja – nadzieję, poezja – poezję, ręka – rękę, szkoła – szkołę, ziemia – ziemię, żona – żonę; gospodyni – gospodynię, mistrzyni – mistrzynię, sprzedawczyni – sprzedawczynię

• **pani – panią**

Nulti nastavak (ø) imaju:

- imenice koje i u nominativu jednine imaju nulti nastavak:
baśń – baśń, część – część, dłoń – dłoń, garść – garść, krew – krew, mysz – mysz, noc – noc, podróż – podróż, rzecz – rzecz, spowiedź – spowiedź, twarz – twarz, wieś – wieś, zazdrość – zazdrość, złość – złość

Instrumental – Narzędnik

-ą

U instrumentalu jednine imenice żeńskiego roda imaju **nastavak -ą**:
chęć – chęcią, dusza – duszą, gospodyni – gospodynią, historia – historią, idea – ideą, marchew – marchwią, pani – panią, podróż – podróżą, torebka – torebką, twarz – twarzą, woda – wodą, ziemia – ziemią, złość – złością

Lokativ – Miejsceownik

-e, -y, -i
=Djd.

Nastavci imenica żeńskiego roda u lokativu jednaki su nastavcima u dativu:

bielizna – (o) bieliźnie, chata – (o) chacie, chmura – (o) chmurze, ciocia – (o) cioci, córka – (o) córce, dziewczyna – (o) dziewczynie, historia – (o) historii, idea – (o) idei, kawa – (o) kawie, kolacja – (o) kolacji, książka – (o) książce, lza – (o) lzie, Marta – (o) Marcie, matka – (o) matce, nadzieja – (o) nadziei, płyta – (o) płycie, podłoga – (o) podłodze, podróż – (o) podróży, poezja – (o) poezji, powieść – (o) powieści, rola – (o) roli, rzeka – (o) rzece, skała – (o) skale, sosna – (o) sośnie, ściana – (o) ścianie, toaleta – (o) toalecie, winda – (o) windzie, woda – (o) wodzie, ziemia – (o) ziemi

Vokativ – Wołacz

-o, -y, -i, -u

Nastavak **-o** imaju:

– imenice koje u nominativu jednine imaju nastavak **-a** (osim hipokorističnih imenica kojih osnova završava na meki suglasnik):

**dusza – duszo!, dziewczyna – dziewczyno!, książka – książko!,
mama – mamó!, mateczka – mateczko!, matka – matko!,
siostrzyczka – siostrzyczko!, ziemia – ziemio!, żona – żono!**

Nastavak **-y** imaju:

– neke imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na otvrdnuti suglasnik i imaju nulti nastavak:

młodzież – młodzieży!, noc – nocy!, podróż – podróży!

Nastavak **-i** imaju:

– imenice koje u nominativu jednine imaju nastavak **-i**:

bogini – bogini!, gospodyni – gospodyni!, pani – pani!

– neke imenice koje u nominativu jednine imaju nulti nastavak:

część – części!, krew – krwi!, miłość – miłości!, wieś – wsi!

Nastavak **-u** imaju:

– hipokoristične imenice kojih osnova završava na meki suglasnik:

ciocia – ciociu!, Kasia – Kasiu!, mamusia – mamusiu!

MNOŻINA – LICZBA MNOGA**Nominativ – Mianownik**

-y, -i, -e

Nastavak **-y** imaju:

– imenice koje u nominativu jednine imaju nastavak **-a** i osnova im završava na tvrdi suglasnik (osim na **-k** i **-g**):

**głowa – głowy, kasa – kasy, kobieta – kobiety, ryba – ryby,
siostra – siostry, woda – wody**

- imenica *statua*
statua – statuy

Nastavak -i imaju:

- imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na *-k* i *-g*:
**apteka – apteki, matka – matki, Polka – Polki; droga – drogi,
księga – księgi, noga – nogi**

- **ręka – ręce**

- neke imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na *-l* i *-w*
i u nominativu jednine imaju nulti nastavak:

myśl – myśli; brew – brwi, krew – krwi

- **cerkiew – cerkwie, marchew – marchwie**

- neke imenice kojih osnova završava na meki suglasnik (*ć, dź, ś, ź*) i
u nominativu jednine imaju nulti nastavak:

chęć – chęci, część – części, jakość – jakości, kość – kości,

małość – małości, miłość – miłości, nieć – nici, opowieść

– opowieści, radość – radości, treść – treści, wiadomość –

wiadomości, wielkość – wielkości, wieść – wieści; odpowiedź –

odpowiedzi, spowiedź – spowiedzi; gęś – gęsi; więź – więzi

- **garść – garście / garści, postać – postacie / postaci**

Nastavak -e imaju:

- neke imenice kojih osnova završava na otvrdnuti suglasnik i u
nominativu jednine imaju nastavak *-a*:

niedziela – niedziele, praca – prace, rola – role, róża – róże,

sala – sale

- imenice kojih osnova završava na meki ili otvrdnuti suglasnik i u
nominativu jednine imaju nulti nastavak:

baśń – baśnie, dłoń – dłonie, gałąź – gałęzie, jesień – jesienie,

klacz – klacze, łódź – łodzie, noc – noce, podróż – podróże,

przyjaźń – przyjaźnie, straż – straże, twarz – twarze, wieś –

wsie

- **mysz – myszy, rzecz – rzeczy**

- imenice koje u nominativu jednine završavaju na *-i*:
bogini – boginie, gospodyni – gospodynie, mistrzyni – mistrzynie, prorokini – prorokinie, rozmówczyni – rozmówczynie, wychowawczyni – wychowawczynie
- imenice koje završavaju na *-ia*:
historia – historie, kuchnia – kuchnie, lilia – lilie, parafia – parafie, religia – religie, ziemia – ziemie
- imenice koje u nominativu jednine završavaju na *-ea*:
idea – idee, kamea – kamee, orchidea – orchidee

Genitiv – Dopełniacz

-ø, -y, -i

Nulti nastavak (s eventualnim samoglasničkim proširenjem osnove) imaju:

– imenice koje u nominativu jednine imaju nastavak *-a* (osim imenica koje završavaju na *-ja* i imenica sa sufiksom *-nia* kojim prethodi suglasnik):

busola – busol, ciocia – cioc, deska – desek, droga – dróg, dusza – dusz, fala – fal, głowa – głów, gra – gier, hala – hal, klęska – klęsk, korona – koron, koza – kóz, kreska – kresek, książka – książek, księga – ksiąg, lza – lez, męka – mąk, niedziela – niedziel, noga – nóg, opona – opon, orkiestra – orkiestr, panna – panien, potęga – potęg, praca – prac, pszczoła – pszczól, ręka – rąk, sala – sal, sąsiadka – sąsiadek, skrzynia – skrzyń, sosna – sosen, stopa – stóp, strona – stron, szkoła – szkół, teczka – teczek, torebka – torebek, woda – wód, ziemia – ziem, żona – żon

• **babcia – babci / babć**

- imenice koje u nominativu jednine imaju nastavak *-i*:
bogini – bogiń, gospodyni – gospodyń, mistrzyni – mistrzyń, pani – pań

Nastavak -y imaju:

– imenice koje u nominativu jednine imaju nulti nastavak i kojih osnova završava na otvrdnuti suglasnik:

**mysz – myszy, noc – nocy, podróż – podróży, poręcz – poręczy,
rzecz – rzeczy, twarz – twarzy, wyprzedaż – wyprzedaży**

Nastavak -i imaju:

– imenice koje u nominativu jednine imaju nulti nastavak i kojih osnova završava na meki suglasnik:

**część – części, jabłoń – jabłoni, kość – kości, nić – nici,
odpowiedź – odpowiedzi, pierś – piersi, pieśń – pieśni, wieś –
wsi, złość – złości**

– imenice koje u nominativu jednine završavaju sufiksom *-nia* kojom prethodi suglasnik:

**drukarnia – drukarni, księgarnia – księgarni; cukiernia –
cukierni; portiernia – portierni; jadalnia – jadalni, pralnia
– pralni; czytelnia – czytelnii; pracownia – pracowni; kuchnia
– kuchni, uczelnia – uczelni**

• **kawiarnia – kawiarni / kawiarni, kopalnia – kopalni / kopalni,
suknia – sukni / sukien**

– imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na *-j* kojemu prethodi samoglasnik i pritom se *-j* gubi:

**epopeja – epopei, kolej – kolei, nadzieja – nadziei,
onomatopeja – onomatopei, paranoja – paranoi**

• **aleja – alej / alei**

• **szyja – szyj, żmija – żmij**

– imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na *-l*:

**chochla – chochli, czapla – czapli, fasola – fasoli, konsola
– konsoli, kontrola – kontroli, kropla – kropli, swawola –
swawoli**

– imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na *-w* i imaju nulti nastavak:

brew – brwi, krew – krwi, marchew – marchwi

– imenice stranoga podrijetla koje u nominativu jednine završavaju na *-cja, -sja, -zja*:

**demokracja – demokracji, funkcja – funkcji, lekcja – lekcji,
restauracija – restauraciji; impresja – impresji, misja – misji;
poezja – poezji**

– imenice stranoga podrijetla koje u nominativu jednine završavaju na *-ia*:
**analogia – analogii, armia – armii, biografia – biografii, chemia
– chemii, demagogia – demagogii, filozofia – filozofii, harmonia
– harmonii, historia – historii, ironia – ironii, komunija –
komunii, lilia – lilii, mumia – mumii, opinia – opinii, socjologia
– socjologii**

– imenice stranoga podrijetla koje u nominativu jednine imaju sufixs *-ea* i *-ua*:

idea – idei, Korea – Korei; statua – statui

Dativ – Celownik

-om

Imenice ženskoga roda u dativu množine imaju nastavak *-om*.

**część – częściami, kawiarnia – kawiarniami, łódź – łodziami,
torba – torbami, piosenka – piosenkami, książka – książkami,
matka – matkami, podróż – podróżami, rzecz – rzeczami, żona –
żonami**

Akuzativ – Biernik

**-y, -i, -e
=Nmn.**

Imenice ženskoga roda u akuzativu množine imaju oblik jednak obliku u nominativu množine.

**apteka – aptekami, babcia – babkami, baśń – baśniami, chęć – chęciami,
część – częściami, geś – geśmi, idea – ideami, kasa – kasami, kobieta –**

kobiety, kolacja – kolacje, kość – kości, krew – krwi, miłość – miłości, mysz – myszy, nie – nici, niedziela – niedziele, noc – noce, noga – nogi, opowieść – opowieści, sieć – sieci, spowiedź – spowiedzi, statua – statuy, twarz – twarze

Instrumental – Narzędnik

-mi, -ami

Imenice ženskoga roda u instrumentalu množine imaju nastavak *-mi* i *-ami*.

Nastavak *-mi* imaju:

– imenice kojih osnova u nominativu jednine završava mekim suglasnikom i imaju nulti nastavak:

kość – kośćmi, nie – niećmi

• **dłoń – dłońmi / dłońmi, gałąź – gałęziami / gałęźmi**

Nastavak *-ami* imaju:

– sve ostale imenice:

**dziewczyna – dziewczynami, mysz – myszami, noga – nogami,
siostra – siostrami, torba – torbami, złotówka – złotówkami,
żona – żonami**

• **ręka – rękami / rękoma**

Lokativ – Miejscownik

-ach

Imenice ženskoga roda u lokativu množine imaju nastavak *-ach*:

**bogini – (o) boginiach, część – (o) częściach, kawiarnia – (o) kawiarniach, kobieta – (o) kobietach, lekcja – (o) lekcjach,
mistrzyni – (o) mistrzyniach, mysz – (o) myszach, pani – (o) paniach, praca – (o) pracach, torba – (o) torbach, ziemia – (o) ziemiach, żona – (o) żonach**

Vokativ – Wołacz

-y, -i, -e =Nmn. =Amn.

Imenice ženskoga roda u vokativu množine imaju jednak oblik kao u nominativu i akuzativu množine:

**baśń – baśnie!, dłoń – dłonie!, idea – idee!, kobieta – kobiety!,
kolacja – kolacje!, miłość – miłości!, mistrzyni – mistrzynie!,
mysz – myszy!, podróż – podróże!, Polka – Polki!, ryba –
ryby!, ziemia – ziemie!**

Jednina			
N	głowa	siostra	kobieta
G	głowy	siostry	kobiety
D	głowie	siostrze	kobiecie
A	głowę	siostrę	kobietę
I	głową	siostrą	kobietą
L	(o) głowie	(o) siostrze	(o) kobiecie
V	głowo!	siostro!	kobieto!

Mnożina			
N	głowy	siostry	kobiety
G	głów	sióstr	kobiet
D	głowom	siostrom	kobietom
A	głowy	siostry	kobiety
I	głowami	siostrami	kobietami
L	(o) głowach	(o) siostrach	(o) kobietach
V	głowy!	siostry!	kobiety!

Paradigme imenica ženskoga roda – Paradygmaty rzeczowników rodzaju żeńskiego

Jednina			
N	teczka	noga	mucha
G	teczki	nogi	muchy
D	teczce	nodze	musze
A	teczkę	nogę	muchę
I	teczką	nogą	muchą
L	(o) teczce	(o) nodze	(o) musze
V	teczko!	nogo!	mucho!

Mnożina			
N	teczki	nogi	muchy
G	teczek	nóg	much
D	teczkom	nogom	muchom
A	teczki	nogi	muchy
I	teczkami	nogami	muchami
L	(o) teczkach	(o) nogach	(o) muchach
V	teczki!	nogi!	muchy!

Jednina				
N	ulica	szkoła	kuchnia	plaża
G	ulicy	szkoły	kuchni	plaży
D	ulicy	szkole	kuchni	plaży
A	ulicę	szkołę	kuchnię	plażę
I	ulicą	szkołą	kuchnią	plażą
L	(o) ulicy	(o) szkole	(o) kuchni	(o) plaży
V	ulico!	szkoło!	kuchnio!	plažo!

Mnożina				
N	ulice	szkoły	kuchnie	plaże
G	ulic	szkół	kuchni	plaż
D	ulicom	szkołom	kuchniom	plażom
A	ulice	szkoły	kuchnie	plaże
I	ulicami	szkołami	kuchniami	plażami
L	(o) ulicach	(o) szkołach	(o) kuchniach	(o) plażach
V	ulice!	szkoły!	kuchnie!	plaże!

Jednina				
N	ciocia	ziemia	kolacja	tragedia
G	cioci	ziemi	kolacji	tragedii
D	cioci	ziemi	kolacji	tragedii
A	ciocię	ziemię	kolację	tragedię
I	ciocią	ziemią	kolacją	tragedią
L	(o) cioci	(o) ziemi	(o) kolacji	(o) tragedii
V	ciociu!	ziemio!	kolacjo!	tragedio!

Mnożina				
N	ciocie	ziemie	kolacje	tragedie
G	cioc	ziem	kolacji	tragedii
D	ciociom	ziemiom	kolacjom	tragediom
A	ciocie	ziemie	kolacje	tragedie
I	ciociami	ziemiami	kolacjami	tragediami
L	(o) ciociach	(o) ziemiach	(o) kolacjach	(o) tragediach
V	ciocie!	ziemie!	kolacje!	tragedie!

Jednina					
N	wieś	wieź	noc	rzecz	podróż
G	wsi	więzi	nocy	rzeczy	podróży
D	wsi	więzi	nocy	rzeczy	podróży
A	wieś	wieź	noc	rzecz	podróż
I	wsią	więzią	nocą	rzeczą	podróżą
L	(o) wsi	(o) więzi	(o) nocy	(o) rzeczy	(o) podróży
V	wsi!	więzi!	nocy!	rzeczy!	podróży!

Mnożina					
N	wsie	więzi	noce	rzeczy	podróże
G	wsi	więzi	nocy	rzeczy	podróży
D	wsiom	więziom	nocom	rzeczom	podróżom
A	wsie	więzi	noce	rzeczy	podróże
I	wsiami	więziami	nocami	rzeczami	podróżami
L	(o) wsiach	(o) więziach	(o) nocach	(o) rzeczach	(o) podróżach
V	wsi!	więzi!	noce!	rzeczy!	podróże!

Jednina		
N	gospodyni	pani
G	gospodyni	pani
D	gospodyni	pani
A	gospodynię	panią
I	gospodynią	panią
L	(o) gospodyni	(o) pani
V	gospodyni!	pani!

Mnożina		
N	gospodynie	panie
G	gospodyń	pań
D	gospodyniom	paniom
A	gospodynie	panie
I	gospodyniami	paniami
L	(o) gospodyniach	(o) paniach
V	gospodynie!	panie!

Jednina		
N	idea	statua
G	idei	statui
D	idei	statui
A	ideę	statuę
I	idea	statua
L	(o) idei	(o) statui
V	ideo!	statuo!

Mnożina		
N	idee	statuy
G	idei	statui
D	ideom	statuom
A	idee	statuy
I	ideami	statuami
L	(o) ideach	(o) statuach
V	idee!	statuy!

Sklonidba imenice *ręka* bilježi odstupanja od sklonidbe ostalih imenica ženskoga roda.

	Jednina	Mnożina
N	ręka	ręce
G	ręki	rąk
D	ręce	rękom
A	rękę	ręce
I	ręką	rękami/rękoma
L	(o) ręce/ (o) ręku	(o) rękach
V	ręko!	ręce!

Imenice srednjega roda – Rzeczowniki rodzaju nijakiego

Sklonidba imenica srednjega roda –
Odmiana rzeczowników rodzaju nijakiego

Padežni nastavci imenica srednjega roda

	Jednina	Množina
N	-o, -e, -ę	-a
G	-a	-ø, -y, -i, -ów
D	-u	-om
A	-o, -e, -ę	-a
I	-em	-ami
L	-e, -u	-ach
V	-o, -e, -ę	-a

JEDNINA – LICZBA POJEDYNCZA

Nominativ – Mianownik

-o, -e, -ę, -um

Imenice srednjega roda u nominativu jednine imaju:

- nastavak **-o**:
dobro, dzieło, gniazdo, jajko, kolano, miasto, okno, radio,
słowo, wino, zło
- nastavak **-e**:
bicie, marzenie, mieszkanie, morze, ostrze, picie, pole, serce
słońce, więzienie, życie
- nastavak **-ę**:
imię, plemię, ramię, strzebie, wymię; bydlę, cielę, jagnię,
prosię, zwierzę, źrebie
- nastavak **-um**:
akwarium, gimnazjum, laboratorium, liceum, misterium,
monstrum, plenum, podium, studium, tabernakulum,
technikum

Nastavak *-um* imaju imenice grčkoga i latinskoga podrijetla koje se u jednini ne sklanjaju, nego zadržavaju oblik jednak obliku u nominativu.

Imenice *album, kostium, konsum, spodnium* muškoga su roda.

Imenicama poput *zwierzę, cielę, dziecię, jagnię, kocię, piskłę, prosię, szczenię, źrebię* u genitivu, dativu, lokativu i instrumentalu jednine osnova se produljuje morfemom *-ęci-* (*cielęcica, cielęciciu*). U množini im se osnova produljuje morfemom *-ęt-* (*cielęta, cielętom*) u svim padeżima osim u genitivu gdje se javlja morfem *-qt* (*cieląt*).

Imenicama poput *brzemię, ciemię, imię, plemię, ramię, strzemię, wymię, znamię* osnova se produljuje morfemom *-eni-* (*imienia*) u genitivu, dativu, lokativu i instrumentalu jednine, a u množini u genitivu, dativu, lokativu i instrumentalu morfemom *-on-* (*imiona, plemiona*).

Genitiv – Dopełniacz

-a

Imenice srednjega roda u genitivu jednine imaju **nastavak -a**:

**bloto – błota, dziecko – dziecka, imię – imienia, okno – okna,
pole – pola, przedmieście – przedmieścia, zadanie – zadania,
źrebię – źrebięcia**

Dativ – Celownik

-u

Imenice srednjega roda u dativu jednine imaju **nastavak -u**:

**cielę – cielęciciu, ciśnienie – ciśnieniu, gniazdo – gniazdu,
mieszkanie – mieszkaniu, morze – morzu, ramię – ramieniu,
zwierzę – zwierzęci**

Akuzativ – Biernik

=Njd.

Imenice srednjega roda u akuzativu jednine imaju jednak oblik kao i u nominativu jednine:

**imię – imię, krzesło – krzesło, morze – morze, pole – pole,
słońce – słońce, zwierzę – zwierzę**

Vokativ – Wołacz

=Njd.

Imenice srednjega roda u jednini imaju oblik jednak obliku u nominativu jednine:

**dziecko – dziecko!, jagnię – jagnię!, miasto – miasto!, słowo –
słowo!, słońce – słońce!**

Lokativ – Miejscownik

-e, -u

Nastavak -e imaju:

- imenice kojih osnova završava na tvrdi suglasnik (osim na *-k, -g, -ch*):
- ciało – (o) ciele, czoło – (o) czole, drzewo – (o) drzewie, gardło – (o) gardle, gniazdo – (o) gnieździe, koło – (o) kole, kolano – (o) kolanie, krzesło – (o) krześle, masło – (o) maśle, miasto – (o) mieście, mydło – (o) mydle, okno – (o) oknie, pasmo – (o) paśmie, pióro – (o) piórze, pismo – (o) piśmie, prześcieradło – (o) prześcieradle, stado – (o) stadzie, wiadro – (o) wiadrze, źródło – (o) źródle, żyto – (o) życie**

Nastavak -u imaju:

– imenice kojih osnova završava na meki ili otvrdnuti suglasnik odnosno na *-k, -g, -ch*:

**mycie – (o) myciu, ramię – (o) ramieniu, zadanie – (o) zadaniu;
jajo – (o) jaju, morze – (o) morzu, poddasze – (o) poddaszu,
serce – (o) sercu; dziecko – (o) dziecku, oko – (o) oku, tango –
(o) tangu, echo – (o) echu**

Imenica *państwo* u značenju ‘država’ u lokativu jednine ima nastavak *-e* (*państwie*), a nastavak *-u* ako se rabi u značenju ‘gospodin i gospođa, bračni par’ (*państwu*).

Instrumental – Narzędnik

-em

Imenice srednjega roda u instrumentalu jednine imaju **nastavak -em**:

**bloto – błotem, cielę – cielęciem, morze – morzem, okno –
oknem, zadanie – zadaniem, zwierzę – zwierzęciem, źrebię –
źrebięciem**

U imenica kojih osnova završava na *-k* i *-g* osnova se omekšava:

**dziecko – dzieckiem, jabłko – jabłkiem, jajko – jajkiem, oko –
okiem, tango – tangiem**

MNOŻINA – LICZBA MNOGA

Nominativ – Mianownik

-a

Sve imenice srednjega roda u nominativu množine imaju **nastavak -a**:
czasopismo – czasopisma, jabłko – jabłka, krzesło – krzesła,
mieszkanie – mieszkania, narzędzie – narzędzia, morze –
morza, okno – okna, pole – pola

Imenicama koje u nominativu jednine imaju nastavak *-ę* u nominativu množine osnova se proširuje:

brzemie – brzemiona, ciełę – ciełęta, imię – imiona, jagnię –
jagnięta, niemowlę – niemowlęta, plemię – plemiona, prosię –
prosięta, siemie – siemiona, zwierzę – zwierzęta

Imenice s nastavkom *-um* u nominativu jednine gube taj nastavak u nominativu množine i osnovi se dodaje nastavak *-a*:

akwarium – akwaria, kolokwium – kolokwia, laboratorium –
laboratoria, liceum – licea, muzeum – muzea, studium – studia

Genitiv – Dopełniacz

-ø, -y, -i, -ów

Imenice kojih osnova u nominativu jednine završava na tvrdi suglasnik i imenice sa sufiksom *-co*, *-ce*, *-anie* ili *-enie* i nastavkom *-ę* imaju reducirani oblik ili skraćenu osnovu i time **nulti nastavak -ø**:

jabłko – jabłek, jezioro – jezior, kolano – kolan, koło – kół,
łożysko – łożysk, nazwisko – nazwisk, okno – okien, pole – pól,
światło – światel; płuco – płuc; miejsce – miejsc, serce – serc;
opracowanie – opracowań, zadanie – zadań, marzenie –
marzeń; niemowlę – niemowląt, zwierzę – zwierząt

Nastavak -y imaju:

- neke imenice kojih osnova završava na otvrdnuti suglasnik:
naręcze – naręczy, ostrze – ostrzy, półrocze – półroczy, wyrzeże – wyrzeży

Nastavak -i imaju:

- neke imenice kojih osnova završava na meki suglasnik:
narzędzie – narzędzi, podziemie – podziemi, popołudnie – popołudni, stulecie – stuleci

Nastavak -ów imaju:

- imenice koje u nominativu jednine imaju nastavak *-um*:
akwarium – akwariów, kolokwium – kolokwiów, liceum – liceów, muzeum – muzeów
- imenice koje u nominativu jednine imaju nastavak *-o*:
awizo – awizów, cudo – cudów, studio – studiów

Dativ – Celownik

-om

- Sve imenice srednjega roda u dativu množine imaju **nastavak -om**:
- boisko – boiskom, koryto – korytom, liceum – liceom, okno – oknom, pieczywo – pieczywom, piętro – piętrom, serce – sercom, świadectwo – świadectwom**

Akuzativ – Biernik

-a
=Nmn

- Sve imenice srednjega roda u akuzativu množine imaju nastavak jednak nastavku imenica u nominativu množine:

ciało – ciała, liceum – licea, miasto – miasta, siemię – siemiona, zadanie – zadania

Instrumental – Narzędnik

-ami

Sve imenice srednjega roda u instrumentalu množine imaju **nastavak -ami**:
centrum – centrami, ciełę – cielętami, jabłko – jabłkami, kino
– kinami, okno – oknami, piwo – piwami, plenum – plenami,
pole – polami, serce – sercami, zdanie – zdaniami
 • **dziecko – dziećmi**

Lokativ – Miejscownik

-ach

Sve imenice srednjega roda u lokativu množine imaju **nastavak -ach**:
jabłko – (o) jabłkach, jagnię – (o) jagniętach, okno – (o)
oknach, ostrze – (o) ostrzach, serce – (o) sercach, trofeum – (o)
trofeach, zwierzę – (o) zwierzętach

Vokativ – Wołacz-a
=Nmn.

Sve imenice srednjega roda u vokativu množine imaju jednak nastavak kao u nominativu množine:

brzemię – brzemiona, ciełę – cielęta, jagnię – jagnięta,
kolokwium – kolokwia, liceum – licea, mieszkanie –
mieszkania, okno – okna, zwierzę – zwierzęta

Imenice *logo* i *wideo* uglavnom se ne sklanjaju.
 Imenica *metro* uglavnom se rabi u jednini.
 Imenica *radio* nema oblik za genitiv množine.

Paradigme imenica srednjega roda – Paradygmaty rzeczowników rodzaju nijakiego

Jednina				
N	krzesło	miasto	okno	wiadro
G	krzesła	miasta	okna	wiadra
D	krzesłu	miastu	oknu	wiadru
A	krzesło	miasto	okno	wiadro
I	krzesłem	miastem	oknem	wiadrem
L	(o) krzesle	(o) mieście	(o) oknie	(o) wiadrze
V	krzesło!	miasto!	okno!	wiadro!

Mnożina				
N	krzesła	miasta	okna	wiadra
G	krzesel	miast	okien	wiader
D	krzesłom	miastom	oknom	wiadrom
A	krzesła	miasta	okna	wiadra
I	krzesłami	miastami	oknami	wiadrami
L	(o) krzesłach	(o) miastach	(o) oknach	(o) wiadrach
V	krzesła!	miasta!	okna!	wiadra!

Jednina				
N	marzenie	morze	oskrzele	picie
G	marzenia	morza	oskrzela	picia
D	marzeniu	morzu	oskrzelu	piciau
A	marzenie	morze	oskrzele	picie
I	marzeniem	morzem	oskrzelem	picciem
L	(o) marzeniu	(o) morzu	(o) oskrzelu	(o) piciau
V	marzenie!	morze!	oskrzele!	picie!

Mnożina				
N	marzenia	morza	picia	oskrzela/ oskrzele
G	marzeń	mórz	pić	oskrzeli
D	marzeniom	morzom	piciom	oskrzelom
A	marzenia	morza	picia	oskrzela
I	marzeniami	morzami	piciami	oskrzelami
L	(o) marzeniach	(o) morzach	(o) piciach	(o) oskrzelach
V	marzenia!	morza!	picia!	oskrzela!

Jednina		
N	jagnię	źrebię
G	jagnięcia	źrebięcia
D	jagnięciu	źrebięciu
A	jagnię	źrebię
I	jagnięciem	źrebięciem
L	(o) jagnięciu	(o) źrebięciu
V	jagnię!	źrebię!

Mnożina		
N	jagnięta	źrebięta
G	jagniąt	źrebiąt
D	jagniętom	źrebiętom
A	jagnięta	źrebięta
I	jagniętami	źrebiętami
L	(o) jagniętach	(o) źrebiętach
V	jagnięta!	źrebięta!

Jednina		
N	plemię	znamię
G	plemienia	znamienia
D	plemieniu	znamieniu
A	plemię	znamię
I	plemieniem	znamieniem
L	(o) plemieniu	(o) znamieniu
V	plemię!	znamię!

Mnożina		
N	plemiona	znamiona
G	plemion	znamion
D	plemionom	znamionom
A	plemiona	znamiona
I	plemioniami	znamionami
L	(o) plemioniach	(o) znamionach
V	plemiona!	znamiona!

Sklonidba imenica *oko*, *ucho*, *dziecko* i *radio*, *studio* razlikuje se od sklonidbe imenica srednjega roda. U sklonidbi imenica *oko* i *ucho* sačuvani su tragovi dvojine.

Jednina			
N	dziecko	oko	ucho
G	dziecka	oka	ucha
D	dziecku	oku	uchu
A	dziecko	oko	ucho
I	dzieckiem	okiem	uchem
L	(o) dziecku	(o) oku	(o) uchu
V	dziecko!	oko!	ucho!

Mnożina			
N	dzieci	oczy	uszy
G	dzieci	oczu	uszu
D	dzieciom	oczom	uszom
A	dzieci	oczy	uszy
I	dziećmi	oczami/oczyma	uszami
L	(o) dzieciach	(o) oczach	(o) uszach
V	dzieci!	oczy!	uszy!

Jednina		
N	radio	studio
G	radia	studia
D	radiu	studiu
A	radio	studio
I	radiem	studium
L	(o) radiu/radio	(o) studiu/studio
V	radio!	studio!

Mnożina		
N	radia	studia
G	–	studiów
D	radiom	studiom
A	radia	studia
I	radiami	studiami
L	(o) radiach	(o) studiach

Imenice srednjega roda koje u nominativu jednine imaju nastavak *-um* stranoga su podrijetla i sklanjaju se samo u množini.

Jednina		
N	muzeum	stypendium
G	muzeum	stypendium
D	muzeum	stypendium
A	muzeum	stypendium
I	muzeum	stypendium
L	(o) muzeum	(o) stypendium
V	muzeum!	stypendium!

Mnożina		
N	muzea	stypendia
G	muzeów	stypendiów
D	muzeom	stypendiom
A	muzea	stypendia
I	muzeami	stypendiami
L	(o) muzeach	(o) stypendiach
V	muzea!	stypendia!

U genitivu množine te imenice imaju nastavak *-ów* kao i imenice muškoga roda.

Singularia tantum

Imenice koje se rabe samo u jednini nazivaju se *singularia tantum*.

Toj skupini pripadaju imenice:

honor, miłość, wiara, szacunek, zaufanie, zło, życie

listowie, masoneria, ptactwo

Arystoteles

Adriatyk, Balaton, Chorwacja, Dalmacija, Nil, Polska, Tygrys

rad, wapń

ekspresjonizm, humanizm, romantyzm itd.

N	honor
G	honoru
D	honorowi
A	honor
I	honorem
L	(o) honorze
V	honorze!

Pluralia tantum

Imenice koje se rabe samo u množini nazivaju se *pluralia tantum*.

Toj skupini pripadaju imenice⁴:

**chrzciny, imieniny, urodziny; rodzice
auspicje, bachanalie, binokle, chaszczce, dobra, drzwi, dzieje,
gacie, gody, gusła, koszary, krocie, kudły, kurpie, nożyce,
nożyczki, okowy, okulary, organy, otręby, plecy, powidla,
rajstopy, realia, sanie, sanki, schody, skrzela, skrzypce,
spodnie, studia, trzewia, usta, wakacje, wczasy, wrota, żarna
Ateny, Chiny, Czechy, Indie, Filipiny, Himalaje, Pireneje,
Katowice, Niemcy, Skierniewice, Tatry, Węgrzy, Włochy, itd.**

N	okulary	rajstopy	realia	sanie	spodnie	usta	wrota
G	okularów	rajstop	realiów	sań	spodni	ust	wrót
D	okularom	rajstopom	realiom	saniom	spodniom	ustom	wrotom
A	okulary	rajstopy	realia	sanie	spodnie	usta	wrota
I	okularami	rajstopami	realiami	saniami	spodniami	ustami	wrotami
L	(o) okularach	(o) rajstopach	(o) realiach	(o) saniach	(o) spodniach	(o) ustach	(o) wrotach
V	okulary!	rajstopy!	realia!	sanie!	spodnie!	usta!	wrota!

N	rodzice	starożytni
G	rodziców	starożytnych
D	rodzicom	starożytnym
A	rodziców	starożytnych
I	rodzicami	starożytnymi
L	(o) rodzicach	(o) starożytnych
V	rodzice!	starożytni!

N	bachanalie	binokle	Himalaje	Niemcy	Węgrzy
G	bachanalii	binokli	Himalajów/ Himalai	Niemiec	Węgier
D	bachanaliom	binoklom	Himalajom	Niemcom	Węgom
A	bachanalie	binokle	Himalaje	Niemcy	Węgrzy
I	bachanaliami	binoklami	Himalajami	Niemcami	Węgrami
L	(o) bachanaliach	(o) binoklach	(o) Himalajach	(o) Niemczech	(o) Węgrzech
V	bachanalie!	binokle!	Himalaje!	Niemcy!	Węgrzy!

⁴ Iscrpan popis imenica u: W. T. Stefańczyk (2007: 41).

Nesklonjive imenice – Rzeczowniki nieodmienne

U poljskom se jeziku ne sklanjaju⁵:

– neke riječi stranoga podrijetla:

aikido, attaché, bengali, bikini, buržua, cappuccino, chili, disco, euro, guru, igloo, judo, kamikadze, karate, kombi, mango, martini, menu, mimesis, pony, potpouri, purée, sushi, tabu, techno, wideo itd.

– neke poljske i strane kratice:

CIA, FBI, PKO, SPD, itd.

– neka strana prezimena:

Hugo, Pompidou itd.

– imena nekih stranih gradova:

Betlejem, Bonn, Buenos Aires, Glasgow, Honolulu, Melbourne, Monachium, Oslo, Skopje, Sydney, Tokio, Verdun, itd.

⁵ Iscrpan popis u: *Wielki słownik poprawnej polszczyzny*, ur. A. Markowski, PWN, Warszawa 2007.